

Ηράκλειο, 27 Νοεμβρίου 2019
Αρ. Πρωτ. Πρυτ. 477

**Θέσεις του Πανεπιστημίου Κρήτης επί των προτάσεων
του Υπουργείου Παιδείας για την Ανώτατη Εκπαίδευση**

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Κρήτης επιβεβαιώνει τη δέσμευση της πανεπιστημιακής κοινότητας του Ιδρύματος στην αποστολή του Δημόσιου Πανεπιστημίου και υποστηρίζει τη διαφύλαξη και την αναβάθμιση του πανεπιστημίου της γνώσης, προσανατολισμένου στις ανάγκες της Ελληνικής κοινωνίας. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης εμμένει στις αρχές οι οποίες, από την ίδρυσή του, διέπουν την λειτουργία του, δηλαδή: στην δημοκρατική διακυβέρνηση, στην έρευνα σε τομείς αιχμής, στην σύνδεση έρευνας και εκπαίδευσης, στον διεθνή προσανατολισμό και την ανάπτυξη συνεργασιών με κορυφαία ιδρύματα στον κόσμο, στην προσέλκυση υψηλού επιπέδου προσωπικού με ανοικτές διαδικασίες και στην υψηλής ποιότητας εκπαίδευση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών του φοιτητών μέσω σύγχρονων προγραμμάτων σπουδών. Θεωρούμε ότι το θεσμικό πλαίσιο για την ανώτατη εκπαίδευση θα πρέπει να διευκολύνει και όχι να δυσχεραίνει την λειτουργία των ελληνικών ΑΕΙ με βάση τις αρχές αυτές. Ειδικότερα κρίνουμε ότι:

1. Είναι απαραίτητη η άμεση αύξηση της κρατικής χρηματοδότησης των ΑΕΙ στο επίπεδο του 2012.
2. Τα ελληνικά πανεπιστήμια χρειάζονται άμεση ενίσχυση σε μέλη ΔΕΠ, διοικητικούς υπαλλήλους και γενικότερα σε όλες τις κατηγορίες προσωπικού.
3. Η υφιστάμενη κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των οργάνων του Πανεπιστημίου είναι σε γενικές γραμμές λειτουργική και σύμφωνη με τις αρχές της δημοκρατικής διοίκησης του Πανεπιστημίου. Η ανακατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των οργάνων του Πανεπιστημίου δεν κρίνεται σκόπιμη.
4. Το Τμήμα θα πρέπει να παραμείνει η βασική ακαδημαϊκή μονάδα. Υπάρχει ανάγκη θέσπισης θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη διατμηματικών και διασχολικών προγραμμάτων προπτυχιακών σπουδών.
5. Υπάρχει ανάγκη ενίσχυσης του αυτοδιοίκητου του Πανεπιστημίου. Η ενίσχυση αυτή δεν προϋποθέτει αναγκαστικά τη δημιουργία 'θεσμικών αντιβάρων'.¹

¹ Εάν παρά ταύτα η Πολιτεία αποφασίσει την επαναφορά των Συμβουλίων, προτείνουμε το σύνολο των εξωτερικών μελών τους να εκλέγεται από τη Σύγκλητο και οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου να μην είναι ανταγωνιστικές προς τις αρμοδιότητες της Συγκλήτου.

6. Η σημαντική μείωση της γραφειοκρατίας στα Πανεπιστήμια παραμένει ζητούμενο.
7. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης εξέλεξε πρόσφατα Γενικό Διευθυντή που καλύπτει τις ανάγκες του Πανεπιστημίου (προϊστάμενος των υπηρεσιών και υπεύθυνος για την υλοποίηση των αποφάσεων της Συγκλήτου που αφορούν στις διοικητικές υπηρεσίες). Σε κάθε περίπτωση, ο ανώτερος υπάλληλος που θα προΐσταται των διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος θα πρέπει να εκλέγεται από την Σύγκλητο και να λογοδοτεί στα συλλογικά όργανα του Πανεπιστημίου (Σύγκλητος, Πρυτανικό Συμβούλιο).
8. Τα Τμήματα πρέπει να έχουν λόγο στον αριθμό των εισακτέων σε συνάρτηση με τους διαθέσιμους πόρους διδασκαλίας, καθώς και στη βάση εισαγωγής είτε συνολικά είτε σε συγκεκριμένα μαθήματα.
9. Είναι θετική η χρήση ΣΔΙΤ για μεγάλης κλίμακας υποδομές που δεν υπάρχει δυνατότητα κάλυψης από άλλες πηγές (Πολιτεία, δωρεές) και υπό την προϋπόθεση συμφωνίας της Συγκλήτου .
10. Είναι θετική η αναβάθμιση των διαδικασιών αξιολόγησης με υιοθέτηση διεθνώς αποδεκτών ακαδημαϊκών κριτηρίων, λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορετικότητα των επιστημονικών πεδίων που θεραπεύει το Πανεπιστήμιο. Η ΑΔΙΠ πρέπει να είναι ανεξάρτητη αρχή αξιολόγησης με ρόλο γνωμοδοτικό και επιβάλλεται να παρέχει πληροφορία για την διαδικασία και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης προς την πολιτεία και τους πολίτες.
11. Η Πολιτεία έχει συνταγματική υποχρέωση να εξασφαλίζει τους πόρους και τις υποδομές για την ομαλή, εύρυθμη και ποιοτική λειτουργία (σύμφωνα με τα διεθνώς ισχύοντα) όλων των ΑΕΙ της χώρας. Αφού εξασφαλισθούν αυτές οι προϋποθέσεις, επιπλέον χρηματοδότηση θα πρέπει να παρέχεται σε συνάρτηση με τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου ως κίνητρο συνεχούς βελτίωσης.
12. Είναι κατ' αρχήν θετική η θέσπιση χρονικού ορίου φοίτησης. Προτείνουμε χρονικό όριο $n+n$, και εφαρμογή του για τους φοιτητές που θα εισαχθούν στο πανεπιστήμιο μετά την ψήφιση του σχετικού νόμου. Προτείνουμε επίσης την διεύρυνση των δυνατοτήτων μερικής φοίτησης.
13. Θα αποβεί προς το συμφέρον του πανεπιστημίου η αύξηση των ξενόγλωσσων μαθημάτων/σεμιναρίων και μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Η εισαγωγή ξενόγλωσσων προπτυχιακών προγραμμάτων προϋποθέτει την ύπαρξη των απαραίτητων πόρων και υποδομών ώστε να μην αποβεί σε βάρος των βασικών προγραμμάτων σπουδών.
14. Οι μεταπτυχιακές σπουδές έχουν ανάγκη ρυθμιστικού πλαισίου και απλοποίησης της διαδικασίας (μείωση του διοικητικού βάρους).² Η Πολιτεία θα πρέπει να συνδράμει επαρκώς τα ΠΜΣ χωρίς δίδακτρα, ώστε να εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις εύρυθμης και ποιοτικής λειτουργίας τους.

² Για παράδειγμα η επιτροπή έγκρισης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΥΠΑΙΘ δεν έχει κανένα νόημα. Επίσης, για τα ξενόγλωσσα ΠΜΣ και την προσέλκυση αλλοδαπών μεταπτυχιακών φοιτητών είναι απαραίτητη η απαλλαγή από την προϋπόθεση αναγνώρισης του πρώτου πτυχίου τους από το ΔΟΑΤΑΠ.

15. Συμφωνούμε κατ' αρχήν με την δυνατότητα θέσπισης εξ αποστάσεως προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και Διά Βίου Μάθησης. Σε κάθε περίπτωση τα εξ αποστάσεως προγράμματα θα πρέπει να υπόκεινται στην ίδια διαδικασία αξιολόγησης με τα υπόλοιπα προγράμματα σπουδών.
16. Προτείνουμε την ενίσχυση του θεσμού της πρακτικής άσκησης.
17. Θεωρούμε πως απαιτείται αύξηση της χρηματοδότησης για τη στέγαση και σίτιση των φοιτητών. Το θεσμικό πλαίσιο που τις διέπει χρήζει βελτίωσης.
18. Πιστεύουμε πως υπάρχει αδήριτη ανάγκη άμεσης και σημαντικής απλοποίησης των διαδικασιών του ΕΛΚΕ και εξαίρεσης από τις διαδικασίες του δημόσιου λογιστικού.
19. Προτείνουμε τη διατήρηση του γενικού πλαισίου συμμετοχής των φοιτητών σε συλλογικά όργανα, με δυνατότητα των Πανεπιστημίων να εξειδικεύουν την διαδικασία ανάδειξης των εκπροσώπων ώστε να ενθαρρυνθεί η φοιτητική συμμετοχή.
20. Δεν συμφωνούμε με την αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των ιδιωτικών κολλεγίων, εφόσον δεν πληρούν τις ακαδημαϊκές και άλλες προϋποθέσεις που ισχύουν για τα ελληνικά δημόσια πανεπιστήμια.
21. Το Πανεπιστήμιο οφείλει να είναι χώρος ελεύθερης διακίνησης των ιδεών. Κάθε είδους βία φυσική ή λεκτική από ομάδες ή άτομα, καθώς και η αναίτια χρήση βίας από τις αρχές, ακυρώνει την ουσία της ακαδημαϊκής ελευθερίας και αντιστρατεύεται την αποστολή του Πανεπιστημίου. Η ακαδημαϊκή κοινότητα έχει την ευθύνη για την διαφύλαξη και προάσπιση του Πανεπιστημιακού ασύλου.